

Ledelseskomentarer eksternt regnskap 1.tertial 2010

Tertialregnskapet er satt opp i samsvar med Statlige Regnskapsstandarder (SRS) og veiledningsnotater som er utarbeidet i forbindelse med Finansdepartementets utprøving av periodiseringsprinsippet i utvalgte statlige virksomheter med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

1. Den økonomiske situasjonen ved Universitetet i Oslo (UiO)

UiOs økonomi er preget av et tiltagende økonomisk press på kjerneaktivitetene som følge av at en større andel av midlene kommer i form av ny øremerket aktivitet og økt behov for egenfinansiering knyttet til stipendiatstillinger og eksternt finansierte prosjekter.

Resultatet pr 1.tertial 2010

Fra 1.1.2010 har UiO endret regnskapsprinsipp for bokføring av anleggsmidler fra løpende kostnadsføring av investeringer til forpliktelsesmodellen. Forpliktelsesmodellen er budsjettmessig nøytral ved at det genereres en inntektsføring i resultatregnskapet som utligner kostnadene som genereres av avskrivningene.

Tøyenfondet og Observatoriefondet som tidligere ble konsolidert inn i UiOs regnskap, inngår fra 1.1.2010 i UiOs regnskap.

Økonomisk resultat

UiO har et samlet resultat pr 1.tertial 2010 på 5,4 mill kroner, mot 2,7 mill kroner på samme tid i fjor. 0,7 mill kroner av resultatet er fra UiOs oppdragsvirksomhet, og 4,7 mill kroner gjelder endringer i verdipapirporteføljen i fondene.

Samlede inntekter for 1.tertial 2010 utgjorde 2,018 mrd kroner mot 1,956 mrd kr på samme tid i fjor. Tallene er ikke direkte sammenlignbare, da tallene fra 2009 er uten forpliktelsesmodellen.

Inntekt fra bevilgninger pr 1.tertial 2010 er på 1490,5 mill kroner, herav er 1439,8 mill kroner fra Kunnskapsdepartementet. Øvrige inntekter er 525 mill kroner.

Samlede driftskostnader utgjorde pr 1.tertial 2010 2,027 mrd kroner mot 1,991 mrd kroner på samme tid i fjor. Tallene er ikke direkte sammenlignbare, da UiO i 2009 kostnadsførte investeringer, mens vi i 2010 benytter avskrivninger. Avskrivningene hittil i 2010 er på 236,6 mill kroner, mens investeringene på samme tid i fjor var på 128,8 mill kroner.

Lønnskostnadene utgjør pr 1.tertial 1,350 mrd kroner (en økning på 3,7%). Trenden at lønnskostnader øker mer enn andre kostnader fortsetter.

Ubrukte midler pr 1.tertial

De ubrukte midlene for den statlige og bidragsfinansierte aktiviteten ved UiO utgjorde 438,0 mill kroner pr 1.tertial 2010, en reduksjon på 7,3 mill kroner fra 31.12.09. I forhold til tilsvarende tidspunkt i 2009 er ubrukte midler økt med 15 mill kroner. 188 mill kroner er knyttet til midler fra Norges forskningsråd.

For basisvirksomheten var ubrukte midler pr 1.tertial 163 mill kroner, en nedgang på 44 mill kroner fra årsskiftet. På tilsvarende tidspunkt i 2009 var ubrukte midler 168 mill kroner. Av de ubrukte midlene er 177,6 mill kroner knyttet til øremerkede midler fra departementene.

Prognose for året

UiO forventer at totalvirksomheten ved utgangen av 2010 fortsatt vil ha ubrukte midler. Det forventes at alle de ubrukte midler vil være knyttet til prosjektvirksomheten (spesielt for NFR).

For basisvirksomheten forventes det et mindre underskudd, som ved utgangen av 2011 kan øke opp mot 100 mill kroner. De påfølgende årene vil underskuddene i basisvirksomheten gradvis reduseres igjen. Underskuddet på basis er planlagt og skyldes investeringer i totalrenovering av PO-bygget, samtidig som kostnadene til IFI og Ahus påløper samtidig. Totalvirksomheten forventes i hele perioden å gå med overskudd.

2. utfordringer og risikomomenter knyttet til regnskapet

Utfordringer ved vurdering av den økonomiske utviklingen fra 2009

Det er flere forhold som gir en vesentlig utfordring i å vurdere utviklingen i 2010 i forhold til foregående år. De viktigste forholdene er:

- a) Endringer i regnskapsoppsett
- b) Implementering av totalregnskapsføring
- c) Aktivering og avskrivning

a) Endringer i regnskapsoppsett

Regnskapet for 2010 er det første regnskapet UiO avlegger som er bokført etter Kunnskapsdepartementets grunnkontoramme for virksomheter som fører regnskap etter periodiseringsprinsippet. Ny kontoplan medfører endret bokføringspraksis som vanskeliggjør sammenligning med tidligere perioder. UiO har valgt ikke å omarbeide sammenligningstall fra 2009.

b) Implementering av totalkostnadsføring

Formålet med totalkostnadsføringen er å gi et riktig bilde av UiOs ressursbruk i bidragsprosjekter, som utgjør en økende del av totaløkonomien og dermed også i økende grad legger beslag på UiOs ressurser. Totalkostnadsføring gir også økt forståelse for faktisk kostnadsnivå og grunnlag for bedre prising og prioriteringer av aktiviteter.

UiO har i overkant av 2 200 bidrags- og oppdragsfinansierte prosjekter fordelt på mer enn 1 000 prosjektledere. Totalregnskapsføring av all bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) ble gradvis implementert ved UiO i løpet av 2009.

Ved implementeringen av totalkostnadsføring ble det lagt stor vekt på å sikre kvaliteten ved konvertering av prosjekter inn i ordningen. Dette var viktig for å sikre et godt grunnlag for styring fra årsskiftet 2009/2010. I 2009 ble det regnskapsført 110 mill kroner i egenandeler til bidragsprosjekter. Effekten av ordningen vil komme fullt ut i 2010.

Omleggingen har gjort styringen mer kompleks og krever tettere oppfølging av prosjektenes økonomi og påvirkning på instituttens basisøkonomi. Det vil derfor i 2. tertial bli iverksatt tiltak for å sikre enhetene løsninger som sikrer et godt grunnlag for styring av både totaløkonomien og det enkelte prosjekt.

c) Aktivering og avskrivning

UiO innførte fra 1.1.2010 SRS 17 Anleggsmidler i den løpende bokføringen. Dette medfører at UiO aktiverer varige driftsmidler og avskriver disse over driftsmidlets forventede levetid. Varige driftsmidler balanseføres med motpost i en forpliktelse knyttet til anleggsmidler. Forpliktelsen som

etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene. Forpliktelsesmodellen er budsjettneøytral og erstatter løpende kostnadsføring, som var gjeldende praksis til og med 2009.

Endringen vil på makronivå gi universitetet bedre styringsperspektiv gjennom å synliggjøre informasjon om kapitalslit (reduksjon i verdi som følge av slitasje eller foreldelse) og utviklingen i realkapital. Forpliktelsesmodellen, som medfører utsatt inntektsføring av midler som benyttes til investeringsformål, skaper utfordringer i forhold til enhetenes budsjettering og oppfølging av egen aktivitet. Det er en utfordring at eksisterende økonomirapporter kan virke noe mindre lesbare for enhetene.

Ved etablering av åpningsbalanse for UiO pr 1.1.2010 var nettoverdien totalt 11,1 mrd kroner, med en verdi før reduksjon for slitasje (akkumulerte avskrivninger) på ca 18,5 mrd kroner. Årlige avskrivninger er beregnet til ca 700 mill kroner. Selv om dette ikke får resultateffekt, synliggjør det UiOs behov for vedlikehold og avskrivninger, og som vi ikke har mulighet til å ivareta. Dette innebærer at vedlikeholdsetterslepet årlig øker i tiden framover.

UiO har signalisert til KD at vi innenfor dagens ramme ikke vil være i stand til å ta igjen vårt vedlikeholdsetterslep.

Anskaffelser

Anskaffelsesområdet ved UiO er komplisert og omfattende, og har utfordringer knyttet til overholdelse av lover og regler. Universitetet er i ferd med å implementere innkjøpsstrategien, der det er vektlagt at UiO i 2012 skal ha en tilfredsstillende anskaffelsesfunksjon. Rekruttering av innkjøpskompetanse er kritisk for å bygge opp en tilfredsstillende funksjon. En risiko er at det er svært stor etterspørsel etter innkjøpskompetanse i statlig sektor..

Riksrevisjonen har gjennomgått anskaffelsesvirksomheten ved UiO, og har flere alvorlige merknader. De ser også at UiO har iverksatt flere gode tiltak som må forventes å bedre situasjonen.

I tillegg til UiOs langsiktige tiltak, har man i første tertial iverksatt en omfattende kontroll, der det skal rapporteres på anskaffelsesprosessen for samtlige fakturaer over 100 000. I tillegg vil vi i mai og juni gjennomføre et to-timers kurs i anskaffelser for samtlige med budsjettmyndighet.

3. Omtale av vesentlige regnskapsmessige avvik i forhold til budsjett

UiO har tidligere i sitt budsjettarbeid valgt ikke å budsjettere finansregnskapet. Med universitetets desentrale styringsstruktur ser UiO det som mest formålstjenlig å bygge opp budsjetteringen og oppfølgingen nedenfra innenfor strukturen i internregnskapet.

Internregnskapet fremlegges for universitetsstyret hvert tertial, med en omfattende rapportering fra enhetene og virksomheten. Den interne rapporteringen har et virksomhetsperspektiv heri inngår både økonomi og aktivitet). Rapporten skal bidra til å gi ledelsen økt innsikt i hvordan ressursene disponeres og et bedre beslutningsgrunnlag for fremtidige prioriteringer både sentralt og lokalt.

Fra 2010 er det utarbeidet et overordnet budsjett også for finansregnskapet. Dette følges opp hvert tertial, med rapportering til Kunnskapsdepartementet.

For 1.tertial var det budsjettert med et underskudd på 54,2 mill kroner, mens regnskapet viser et overskudd på 5,4 mill kroner. Det er til dels betydelige avvik på enkeltposter i finansregnskapet, noe som til dels har sammenheng med at budsjettet for 1.tertial er 1/3 av årsbudsjettet, mens regnskapet har i seg periodiseringer.

4. Investeringer og større vedlikeholdsoppgaver

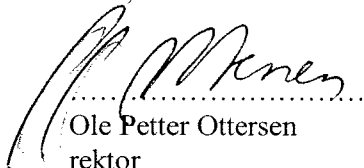
UiO disponerer en betydelig bygningsmasse. Ved etablering av åpningsbalansen for UiO pr 1.1.2010 utgjorde UiOs bygningsmasse en verdi på 10,4 mrd kroner. Det er beregnet at UiO har et etterslep på 4 mrd kroner når det gjelder bygningsmessig vedlikehold.

Bygningsmassen er av en alder og tilstand som krever betydelige midler til vedlikehold og rehabilitering. De årlige avskrivninger relatert til bygningsmassen er anslått til ca 500 mill kroner. Selv om UiO etter overtakelse av ansvaret fra Kunnskapsdepartementet for 10 år siden har tredoblet nivået på vedlikehold, er det ikke rom for en innsats som holder den samlede bygningsmassen i forsvarlig stand.

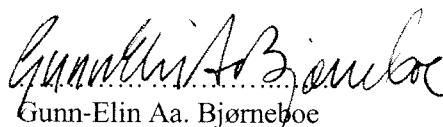
UiO brukte i 1.tertial 2010 205,8 mill kroner til investeringer og påkostninger mot 128,8 mill kroner på samme tid i fjor. Av dette var pr 1.tertial 148,7 mill kroner bygninger og 30,2 mill kroner inventar. 87,5 mill kroner av bygningsinvesteringene var knyttet til PO-bygget, mens 23,5 mill kroner av inventarinvesteringene var knyttet til IFI II.

Styret vil behandle tertialregnskapet og ledelseskomentaren i sitt møte 22.juni 2010.

Oslo, 31. mai 2010

Ole Petter Ottersen
rektor
sign.

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør
sign.